

Stellingen behorende bij het proefschrift:

‘Dulden of meewerken? Een onderzoek naar de toepassing van het nemo tenetur-beginsel bij de sfeerovergang van controle naar opsporing.’

mr. A. Zeeman

- #. 1. De effectuering van de procesautonomie van de ‘charged person’ brengt mee, dat alle verklaringen die hij in het controleonderzoek heeft afgelegd, dienen te worden uitgesloten van het bewijs in de straf- of boeteprocEDURE.
- #. 2. Uit de rechtspraak van het EHRM ter zake van de toepassing van het nemo tenetur-beginsel op de vorderingen tot uitlevering van ‘real evidence’, vloeit voort dat het voorschrift van artikel 96a lid 2 Sv eveneens in het bestuurlijke boeterecht dient te gelden, alsmede ten aanzien van het bijzonder strafrecht.
- #. 3. Gezien het vereiste van een ‘praktische en effectieve’ uitoefening van rechten van de verdachte, eindigt de medewerkingsverplichting van de gecontroleerde justitiabele op het moment dat er sprake is van een redelijk vermoeden van wetsovertreding jegens die betrokkene. Van dit uitgangspunt kan uitsluitend worden afgeweken, indien de betreffende autoriteiten garanderen dat het gevorderde bewijsmateriaal niet wordt gebruikt ter onderbouwing van een bestraffende sanctie.
- #. 4. Aangaande de toepassing van controlebevoegdheden in het kader van een opsporingsonderzoek, heeft de Hoge Raad het beginsel van détournement de pouvoir van zijn materiële rechtsnormerende betekenis ontdaan.
- #. 5. De rechtspraak van de strafkamer van de Hoge Raad in de jaren twintig van de 20e eeuw en die van de Engelse King’s Bench in het begin van de 18e eeuw, aangaande de toepassing van het nemo tenetur-beginsel, sluiten beter aan bij de huidige rechtspraak van de CRvB en het CBB, dan die van de thans geldende rechtspraak van de Hoge Raad (fiscale- en strafkamer) en de ABRvS.
- #. 6. Het is de taak van de repressieve overheid door middel van wetshandhaving de vrijheid van de burger te beschermen, het voortbestaan van de staat te garanderen, en tegelijkertijd het intrinsieke verlangen van de individu tot zelfbehoud, zo veel mogelijk te respecteren.
- #. 7. De Nederlandse economische ontwikkeling toont aan, dat voor het effectief functioneren van de vrije markt, sociaaleconomische gedragsregulatie een noodzakelijke voorwaarde is geweest. Daarmee wordt het Libertarisch (laissez-faire) maatschappijbeeld gelogenstraft. Teveel focus op dergelijke regulering ondermijnt echter een Mercantilistisch economische beleidskeuze.
- #. 8. Daar waar dissonantie optreedt tussen empirische werkelijkheid en juridische concepten, dient de rechtspraktijk alert te zijn op dergelijke discrepanties in de voorliggende casuïstiek. Daarbij dient een rechtvaardige rechtstoepassing de feitelijke vraag van ‘what is?’, nimmer te veronachtzamen ten faveure van de normatieve vraag ‘what ought to be?’
- #. 9. In het geval de vaststelling van schending van processuele normen door de rechter zou worden beoordeeld aan de hand van de gewenste maatschappelijke uitkomsten, ontstaat voortzetting van politiek met andere middelen.
- #. 10. In het licht van het maatschappelijk vertrouwen in de strafrechtspleging dienen megaschikkingen, zoals met Nederlandse banken, voorwerp te zijn van parlementair debat als democratische controle.
- #. 11. De ontwikkeling van Artificial Intelligence en implementatie daarvan in militaire besluitvormingsprocessen, vormt een existentiële bedreiging voor de mensheid. Een dergelijke toepassing zal vrijwel onmogelijk zijn effectief te reguleren, waarmee James Cameron's dystopische toekomstvisie werkelijkheid kan worden.